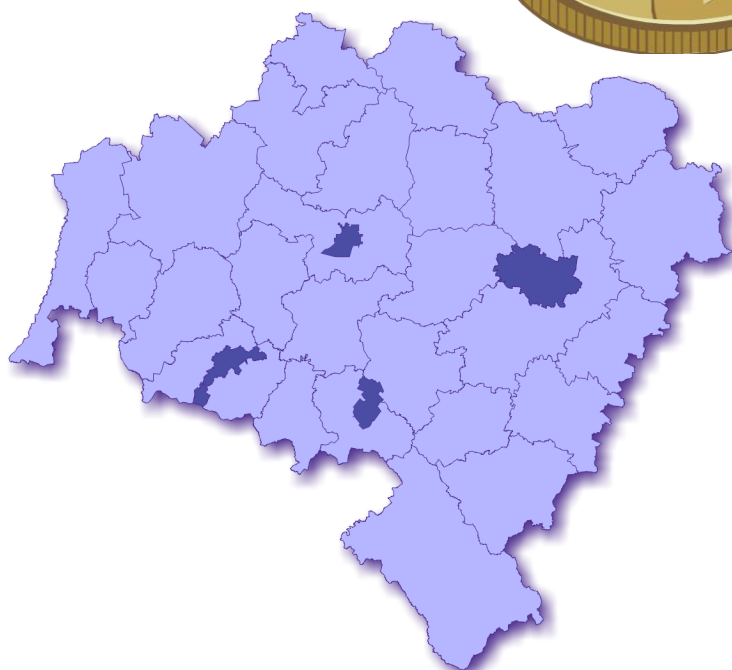

URZĄD STATYSTYCZNY
WE WROCŁAWIU
STATISTICAL OFFICE IN WROCŁAW

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM W 2014 R.

*BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS
IN DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP IN 2014*

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE
STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS

WROCŁAW 2015

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
WE WROCŁAWIU

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN WROCLAW*

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO

VICE PRESIDENT

Halina Woźniak

REDAKTOR GŁÓWNY

EDITOR-IN-CHIEF

Stanisław Kamiński

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Beata Bal-Domańska, Sławomir Banaszak, Agata Girul, Agnieszka Ilczuk, Danuta Komarowska,
Wacław Mazur, Gabriela Okoń, Anna Staniów, Elżbieta Stańczyk, Małgorzata Wysoczańska

SEKRETARZ

SECRETARY

Marta Woźniakiewicz

AUTORZY OPRACOWANIA

AUTHORS OF PUBLICATION

Joanna Zielińska, Irena Makiej-Borowiecka

SKŁAD KOMPUTEROWY,
OPRACOWANIE GRAFICZNE

*TYPESETTING,
GRAPHICS AND DESIGN*

Joanna Zielińska

PROJEKT OKŁADKI

COVER DESIGN

Alicja Sobków, Joanna Zielińska

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

*When publishing SO data
please indicate source*

**Publikacja dostępna
w Internecie**

*Publication available
on the Internet*

<http://wroclaw.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny we Wrocławiu przedstawia Państwu piątą edycję publikacji pt. „*Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim w 2014 r.*”, w której zaprezentowane zostały w szerokim ujęciu informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyników finansowych budżetów gmin, powiatów, miast na prawach powiatu i województwa.

Zasadniczą część opracowania stanowią tablice statystyczne w formacie .xls, prezentujące zestaw danych dotyczących wielkości oraz struktury budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Opracowanie zawiera również tabelaryczne zestawienie ważniejszych danych o województwie na tle kraju oraz w ujęciu retrospekcyjnym za lata 2008-2014.

Publikację uzupełnia synteza wyników badań, wzbogacona ilustracjami graficznymi. Całość opracowania poprzedzona została uwagami, zawierającymi podstawowe pojęcia i definicje.

Polecając uwadze Państwa tę publikację mam nadzieję, że zebrany w niej materiał będzie interesującym źródłem wiedzy o sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim i jednocześnie inspiracją do dalszego pogłębiania tej tematyki.

p.o. Dyrektora
Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Halina Woźniak

Wrocław, wrzesień 2015 r.

PREFACE

The Statistical Office in Wrocław presents the fifth edition of the publication entitled "Budgets of the local government entities in Dolnośląskie Voivodeship in 2014", which contains a wide scope of information about revenue, expenditures and financial results of the budgets of municipalities, counties, cities with county status and the voivodship.

An essential part of the publication are statistical tables in .xls format, which present a set of data on the size and structure of the budgets of local government entities. The publication also contains a tabular summary of the most important data about the voivodship against the background of the country and in retrospective terms for the years 2008-2014.

The publication is completed by the synthesis of research results, enriched with graphic illustrations. The entire publication was preceded by comments which contain basic concepts and definitions.

While drawing your attention to this publication, I hope that the material collected in it will be an interesting source of information about the financial position of local government entities in the Dolnośląskie Voivodeship and also the inspiration for the further studying of the subject.

*Acting Director
of the Statistical Office in Wrocław*

Halina Woźniak

	<u>Strona</u>
PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE	7
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	9
Budżety jednostek samorządu terytorialnego	9
Budżety gmin	10
Budżety powiatów	13
Budżety miast na prawach powiatu	16
Budżet województwa	19

TABLICE (.xls)

I. Tablice przeglądowe

- Tabl. 1. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów jednostek samorządu terytorialnego
- Tabl. 2. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca
- Tabl. 3. Budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na tle kraju w 2014 r.

II. Budżety jednostek samorządu terytorialnego

- Tabl. 4. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
- Tabl. 5. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów
- Tabl. 6. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
- Tabl. 7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów

III. Budżety gmin

- Tabl. 8. Dochody budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 9. Struktura dochodów budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 10. Dochody budżetów gmin według działów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 11. Struktura dochodów budżetów gmin według działów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 12. Wydatki budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 13. Struktura wydatków budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 14. Wydatki budżetów gmin według działów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 15. Struktura wydatków budżetów gmin a według działów oraz według podregionów i powiatów
- Tabl. 16. Dochody i wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca
- Tabl. 17. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów gmin

IV. Budżety powiatów

- Tabl. 18. Dochody budżetów powiatów według rodzajów
- Tabl. 19. Dochody budżetów powiatów według działów
- Tabl. 20. Wydatki budżetów powiatów według rodzajów
- Tabl. 21. Wydatki budżetów powiatów według działów
- Tabl. 22. Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca
- Tabl. 23. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów powiatów

V. Budżety miast na prawach powiatu

- Tabl. 24. Dochody budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów
- Tabl. 25. Dochody budżetów miast na prawach powiatu według działów
- Tabl. 26. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów
- Tabl. 27. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według działów
- Tabl. 28. Dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca
- Tabl. 29. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu

VI. Budżet województwa

- Tabl. 30. Dochody budżetu województwa według rodzajów
- Tabl. 31. Dochody budżetu województwa według działów
- Tabl. 32. Wydatki budżetu województwa według rodzajów
- Tabl. 33. Wydatki budżetu województwa według działów
- Tabl. 34. Dochody i wydatki budżetu województwa na 1 mieszkańca
- Tabl. 35. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetu województwa

CONTENTS

	<u>Page</u>
PREFACE	4
GENERAL NOTES.....	7
RESULTS OF SURVEY – SYNTHESIS.....	9
Local government units budgets	9
Budgets of gminas.....	10
Budgets of powiats.....	13
Budgets of cities with powiat status	16
Budget of voivodship	19

TABLES (.xls)

I. Review tables

Table 1. Revenue, expenditure and financial result of local government units budgets

Table 2. Revenue and expenditure of local government units budgets per capita

Table 3. Budgets of local government units of Dolnośląskie voivodship against the background of Poland in 2014

II. Budgets of local government units

Table 4. Revenue of local government units budgets by types

Table 5. Revenue of local government units budgets by divisions

Table 6. Expenditure of local government units budgets by types

Table 7. Expenditure of local government units budgets by divisions

III. Gminas budgets

Table 8. Revenue of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 9. Structure of revenue of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 10. Revenue of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats

Table 11. Structure of revenue of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats

Table 12. Expenditure of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 13. Structure of expenditure of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 14. Expenditure of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats

Table 15. Structure of expenditure of gminas budgets a by divisions as well as subregions and powiats

Table 16. Revenue and expenditure of gminas budgets per capita

Table 17. Revenue, expenditure and financial results of gminas budgets

IV. Powiats budgets

Table 18. Revenue of powiats budgets by types

Table 19. Revenue of powiats budgets by divisions

Table 20. Expenditure of powiats budgets by types

Table 21. Expenditure of powiats budgets by divisions

Table 22. Revenue and expenditure of powiats budgets per capita

Table 23. Revenue, expenditure and financial results of powiats budgets

V. Cities with status budgets

Table 24. Revenue of cities with status budgets by types

Table 25. Revenue of cities with status budgets by divisions

Table 26. Expenditure of cities with status budgets by types

Table 27. Expenditure of cities with status budgets by divisions

Table 28. Revenue and expenditure of cities with powiat status budgets per capita

Table 29. Revenue, expenditure and financial results of cities with powiat status budgets

VI. Voivodship budget

Table 30. Revenue of voivodship by types

Table 31. Revenue of voivodship budget by divisions

Table 32. Expenditure of voivodship budget by types

Table 33. Expenditure of voivodship budget by divisions

Table 34. Revenue and expenditure of voivodship budget per capita

Table 35. Revenue, expenditure and financial result of voivodship budget

UWAGI OGÓLNE

Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła w 2008 r. ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104 z późniejszymi zmianami), a od 2010 r. ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241 z późniejszymi zmianami).

W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 594, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 595, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 596, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2010 Nr 80, poz. 526, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 II 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późniejszymi zmianami).

Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego zgrupowano zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych oraz rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Prezentowane dane w zakresie dochodów i wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy dochodowe/wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

Na **dochody jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

1. dochody własne, tj.:

- a) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (tj. podatek dochodowy od osób prawnych i osób fizycznych),
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
- c) dochody z majątku np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;

2. dotacje:

- a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
- c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
- d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

3. **subwencja ogólna z budżetu państwa**, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują samorządowe zakłady budżetowe, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

Przy przeliczaniu dochodów i wydatków na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI. Dane od 2010 r. zostały przeliczone na podstawie bilansu ludności opracowanego przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy z niższych poziomów klasyfikacji mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.

Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

„w tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

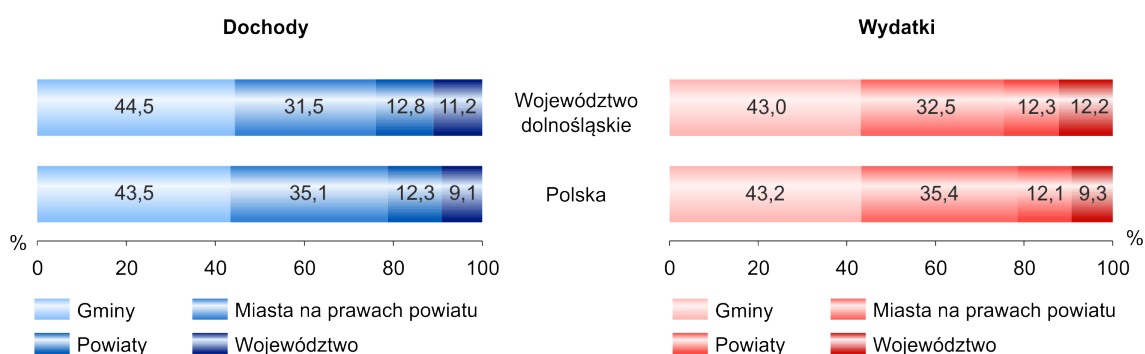
BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2014 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego, tj. gmin, powiatów, miast na prawach powiatu oraz województwa wyniosły 15405,6 mln zł i w porównaniu z 2013 r. wzrosły o 3,7% (w kraju dochody zwiększyły się w skali roku o 5,9%).

Podobnie jak w latach wcześniejszych, w strukturze dochodów według szczebli jednostek samorządu terytorialnego największe znaczenie miały gminy, które zrealizowały 44,5% dochodów ogółem (43,6% w 2013 r.). Udział dochodów miast na prawach powiatu wyniósł 31,5% (obniżył się w porównaniu do roku poprzedniego o 1,3 p. proc.), a powiatów 12,8% (wzrost o 0,1 p. proc.). Udział budżetu samorządu województwa wzrósł z 10,9% w 2013 r. do 11,2% w 2014 r.

Łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2014 r. stanowiły 7,9% wszystkich dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

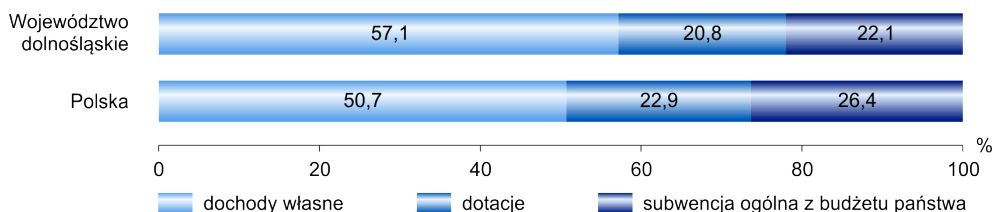
Struktura dochodów i wydatków według szczebli jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.

Największy udział w strukturze zagregowanych dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r. miały dochody własne – 57,1% (w 2013 r. – 57,3%). Zrealizowano je w kwocie 8802,3 mln zł, tj. o 3,5% większej niż w 2013 r. W ogólnej wartości dochodów własnych najwyższe wpływy pochodziły z podatku od osób fizycznych (31,7% dochodów własnych; 18,1% dochodów ogółem).

Udział subwencji ogólnej z budżetu państwa w stosunku do dochodów ogółem w 2014 r. nie zmienił się w porównaniu do poprzedniego roku i stanowił 22,1%, natomiast udział dotacji wzrósł z 20,6% w 2013 r. do 20,8% w 2014 r.

Struktura dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2014 r.

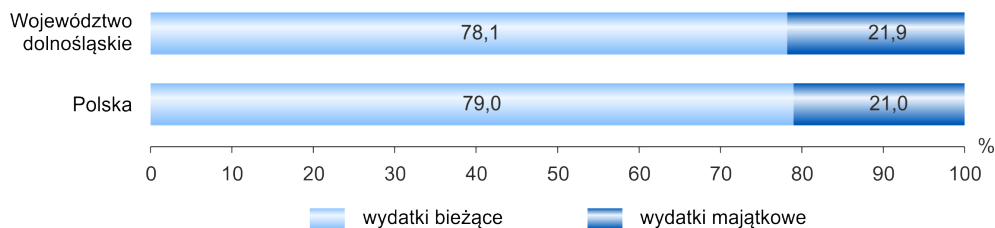

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim w 2014 r. wyniosły łącznie 16053,9 mln zł i były o 9,6% wyższe od zrealizowanych w 2013 r. (w kraju wyższe o 7,0%).

W strukturze wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego największy udział miały gminy 43,0%, (tj. o 0,8 p. proc. mniej niż przed rokiem). Miasta na prawach powiatu poniosły 32,5% wszystkich wydatków jednostek samorządu terytorialnego (przy zmniejszeniu ich udziału o 0,1 p. proc.), a powiaty – 12,3% (spadek udziału o 0,5 p. proc.). W skali roku zwiększył się natomiast udział wydatków samorządu województwa o 1,4 p. proc. i wyniósł 12,2%.

Zarówno w województwie dolnośląskim, jak i w kraju, w 2014 r. główną część wydatków jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące (odpowiednio 78,1% i 79,0%). W województwie dolnośląskim zamknęły się one w kwocie 12542,4 mln zł, tj. o 6,2% większej niż w 2013 r. (w kraju – wzrost o 4,4%).

Struktura wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2014 r.

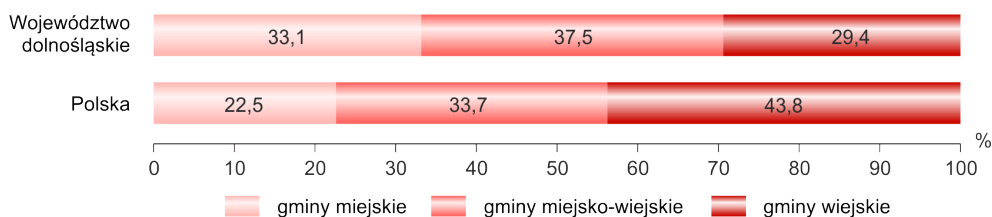
Na wydatki majątkowe jednostki samorządu terytorialnego w 2014 r. przeznaczyły 3511,5 mln zł, tj. o 23,8% więcej niż w 2013 r. (w kraju więcej o 18,1%). Było to 21,9% ogółu wydatków budżetowych, w tym 20,5% stanowiły wydatki o charakterze inwestycyjnym. Najwyższy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem zaobserwowano w samorządzie województwa (42,6%), a najniższy w powiatach (12,1%). Odsetek zagregowanych wydatków majątkowych jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego ukształtował się na poziomie o 2,5 p. proc. wyższym od osiągniętego w 2013 r.

W 2014 r. w województwie dolnośląskim budżety jednostek samorządu terytorialnego ogółem zamknęły się deficytem budżetowym w wysokości 648,3 mln zł (w 2013 r. poziom dochodów przewyższał wydatki o 208,8 mln zł). Największy deficyt wykazały miasta na prawach powiatu (362,9 mln zł), natomiast nadwyżkę budżetową uzyskały wyłącznie powiaty (7,1 mln zł).

BUDŻETY GMIN

W 2014 r. w województwie dolnośląskim łączne dochody gmin (z wyłączeniem 4 gmin mających również status miast na prawach powiatu) wyniosły 6847,9 mln zł. Były one wyższe w porównaniu z 2013 r. o 5,7% (w kraju wyższe o 5,6%) i stanowiły 8,1% dochodów wszystkich gmin w Polsce. Udział dochodów gmin miejskich (32 jednostki) w dochodach ogółem wyniósł 33,1%, gmin miejsko-wiejskich (55 jednostek) – 37,5%, a wiejskich (78 jednostek) – 29,4%. W Polsce największy odsetek dochodów gmin odnotowano w przypadku gmin wiejskich (43,8%).

Struktura dochodów budżetów gmin^a według rodzaju gmin w 2014 r.

a Bez gmin o statusie miasta na prawach powiatu.

Średnie dochody gmin na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 3467,9 zł (w kraju – 3272,1 zł) i były o 5,8% wyższe niż przed rokiem (w kraju o 5,6%). Najwyższe dochody na 1 mieszkańca w grupie gmin wiejskich osiągnęła gmina Jerzmanowa (7546,5 zł), a najniższe – gmina Przeworno (2626,0 zł). Spośród gmin miejskich najwyższe dochody odnotowano w Świeradowie Zdroju (7203,7 zł), a najniższe w Piławie Górnej (2639,2 zł). W gminach miejsko-wiejskich najwyższe dochody na 1 mieszkańca uzyskała gmina Polkowice (9095,8 zł), a najniższe – gmina Nowogrodziec (2573,5 zł). Przeciętny dochód na 1 mieszkańca gminy w województwie dolnośląskim był w 2014 r. wyższy o 6,0% od przeciętnych dochodów uzyskanych przez gminy w Polsce (3. lokata w kraju – po województwach zachodniopomorskim i pomorskim).

Najwyższe dochody osiągnęła gmina miejska Lubin (288,2 mln zł, tj. o 3,5% więcej niż w 2013 r.). Najmniejsze dochody odnotowano w gminach wiejskich: Platerówka (5,4 mln zł), Lewin Kłodzki (9,0 mln zł) i Pęcław (9,4 mln zł).

Wzrost dochodów w skali roku odnotowało 137 gmin, w tym w największym stopniu wzrosły dochody gmin wiejskich Wisznia Mała oraz Mietków (o 37,2%) oraz gminy miejskiej Nowa Ruda (o 30,5%). W pozostałych 28 gminach zanotowano

nizsze niż w 2013 r. dochody budżetów (w 13 gminach wiejskich, 9 miejsko-wiejskich i 6 miejskich). W największym stopniu zmniejszyły się dochody gminy miejsko-wiejskiej Olszyna (o 19,7%).

Ponad połowę (59,4%) dochodów ogółem gmin w województwie dolnośląskim w 2014 r. stanowiły dochody własne (w kraju 49,3%), które zrealizowano w kwocie 4068,6 mln zł, tj. o 7,1% większej niż w 2013 r. (w kraju większej o 8,2%). Dochody własne w gminach miejskich zapewniały 62,8% wpływów do budżetów, a w budżetach gmin miejsko-wiejskich i wiejskich stanowiły odpowiednio 58,3% i 57,0% ogółu dochodów. Spośród 165 gmin (z wyłączeniem miast na prawach powiatu) w 59 gminach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był wyższy od średniej dla województwa, a najwyższy zaobserwowano w gminie miejsko-wiejskiej Polkowice (86,2%) i wiejskiej Kobierzyce (83,0%). Najniższym udziałem dochodów własnych charakteryzowały się gminy: miejsko-wiejska Lubomierz (28,4%), wiejska Cieszków (29,8%) oraz miejsko-wiejska Olszyna (29,9%). Przeciętne dochody własne gmin na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 2060,4 zł (w kraju 1614,2 zł), przy czym w gminach miejskich wyniosły one 2081,6 zł, miejsko-wiejskich – 2043,2 zł, a wiejskich – 2056,8 zł.

W 2014 r. wśród dochodów własnych dolnośląskich gmin dominowały wpływy z podatków, w których istotną pozycję stanowił podatek od nieruchomości (30,1% dochodów własnych; 17,9% ogółu dochodów gmin województwa) oraz podatek dochodowy od osób fizycznych (odpowiednio 30,0% i 17,8%).

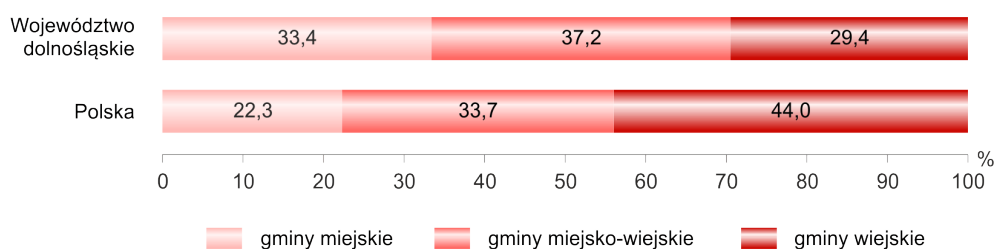
Na kolejną część dochodów gmin składały się dotacje – 19,1% (w kraju – 21,6%) oraz subwencje ogólne z budżetu państwa – 21,5% (w kraju – 29,1%).

W 2014 r. dotacje celowe osiągnęły wartość 1057,0 mln zł, tj. o 7,7% wyższą niż w roku poprzednim (w kraju wyższą o 9,5%) i stanowiły 81,0% ogółu dotacji. W gminach miejskich kwota dotacji celowych stanowiła 14,1% ogółu dochodów, w miejsko-wiejskich i wiejskich po 16,1%. Najwyższy udział dotacji celowych zanotowano w gminie miejsko-wiejskiej Olszyna – 43,9%, a najniższy w gminie miejsko-wiejskiej Polkowice – 4,1%. W 118 gminach udział dotacji celowych był wyższy niż średnio w województwie. W ogólnej kwocie dotacji celowych budżetów gmin najwyższy udział (88,4%) stanowiły dotacje z budżetu państwa (934,7 mln zł; 13,6% dochodów ogółem), w tym ponad połowa dotacji z budżetu państwa (61,7%) była z przeznaczona na zadania z zakresu administracji rządowej.

Dochody z tytułu subwencji kształtowały się na poziomie 1474,0 mln zł i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 0,3%. Na część oświatową przypadało 77,9% subwencji ogólnej z budżetu państwa (w kraju 74,3%). W dochodach gmin miejskich udział subwencji ogólnej wyniósł 18,9%, miejsko-wiejskich – 22,5%, a wiejskich – 23,3%, natomiast udział części oświatowej w subwencji ogólnej dla tych gmin wyniósł odpowiednio: 85,3%, 72,8% i 77,3%. Najwyższy udział subwencji ogólnej z budżetu państwa zanotowano w gminie miejsko-wiejskiej Lubomierz – 49,1%, a najniższy w gminie miejskiej Szklarska Poręba – 7,7%.

Wydatki budżetów gmin w województwie dolnośląskim w 2014 r. wyniosły łącznie 6913,9 mln zł i stanowiły one 43,1% wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego. Z tej kwoty 33,4% zrealizowały gminy miejskie, 37,2% – gminy miejsko-wiejskie, a 29,4% – gminy wiejskie. W kraju w wydatkach gmin ogółem, podobnie jak w dochodach, największy udział wystąpił w gminach wiejskich – 44,0%. W porównaniu do 2013 r. wartość wydatków zwiększyła się o 7,7% (w kraju wzrost o 7,1%). Najwyższe kwoty wydatkowano w gminie o największych dochodach, tj. w gminie miejskiej Lubin (299,8 mln zł). Najniższe wydatki ogółem odnotowano w gminie wiejskiej Plateówka (5,8 mln zł).

Struktura wydatków budżetów gmin^a według rodzaju gmin w 2014 r.

a Bez gmin o statusie miasta na prawach powiatu.

W 2014 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy wydatki średnio 3501,3 zł (w 2013 r. – 3247,4 zł), co ulokowało województwo na 3. pozycji wśród województw, za województwem zachodniopomorskim (3664,1 zł) i pomorskim (3577,3 zł). Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniesiono w gminach wiejskich – 3639,3 zł, a następnie w gminach miejsko-wiejskich – 3517,0 zł i w gminach miejskich – 3371,8 zł. Największe wydatki poniosła gmina miejsko-wiejska Polkowice (8671,5 zł), a najmniejsze – gmina miejsko-wiejska Głuszycza (2551,2 zł).

Wydatki bieżące budżetów gmin stanowiły 80,3% wydatków ogółem, a ich wartość wzrosła w odniesieniu do 2013 r. o 5,7%. W Polsce udział wydatków bieżących był nieco wyższy i wyniósł 81,8%. Spośród nich w województwie dolnośląskim, podobnie jak przed rokiem, największą część przeznaczono na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń – łącznie 41,9%. Średnie wydatki bieżące na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 2809,9 zł (wobec 2694,2 zł w kraju). Najwyższe wydatki bieżące na 1 mieszkańca odnotowano w gminach miejsko-wiejskich (2865,0 zł).

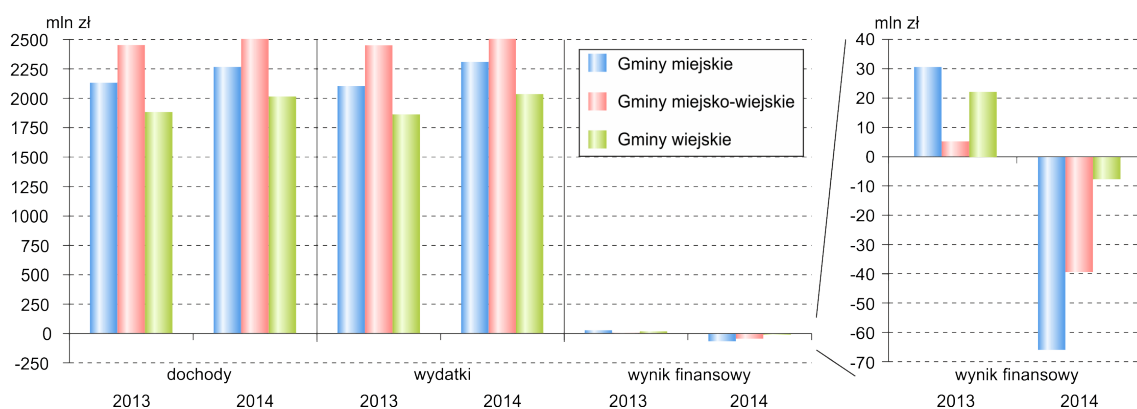
Wydatki majątkowe dolnośląskich gmin wyniosły 1365,2 mln zł i były o 16,5% większe niż przed rokiem (w kraju większe o 17,3%). Zdecydowaną większość (95,7%) wydatków majątkowych gminy przeznaczały na inwestycje. W 2014 r. poziom wydatków inwestycyjnych osiągnął 1306,3 mln zł i w skali roku zwiększył się o 17,0% (w kraju wzrost o 17,8%). Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem oscylował pomiędzy 1,5% w gminie wiejskiej Ruja a 42,6% w gminie wiejskiej Dobroszyce, przy średniej dla województwa – 18,9% (w kraju 17,8%). Odsetek wydatków na inwestycje przekroczył przeciętną dla województwa w 71 gminach. Na inwestycje w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy przeznaczyły średnio 661,5 zł. W kraju przeciętne wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca wyniosły 586,1 zł. Najwyższą kwotę w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydano w gminie miejskiej Świeradów-Zdrój (3324,4 zł), natomiast najmniej w gminie wiejskiej Ruja (49,7 zł).

W strukturze wydatków gminnych w podziale na działy dominowały wydatki na oświatę i wychowanie (30,9%), a następnie na: pomoc społeczną (13,6%), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (11,8%), administrację publiczną (10,5%) oraz transport i łączność (9,3%). Wydatki na oświatę i wychowanie zamknęły się w kwocie 2133,1 mln zł, w skali roku ich udział wśród wydatków ogółem obniżył się o 1,7%.

W 2014 r. w ponad połowie gmin województwa dolnośląskiego (52,7% wszystkich jednostek) łączna kwota wydatków przeważała nad uzyskanymi dochodami. Budżety wszystkich gmin łącznie zamknęły się deficytem, który wyniósł 65,9 mln zł. W ciągu roku zadłużenie zwiększyło się o 124,2 mln zł. Deficyt w gminach miejskich stanowił 60,0% (w 2013 r. nadwyżka – 52,7%) zagregowanego wyniku budżetów gmin, w gminach wiejskich 28,3% (w 2013 r. nadwyżka – 38,2%), natomiast w gminach miejsko-wiejskich 11,8% (w 2013 r. nadwyżka – 9,1%).

Największy deficyt odnotowano w gminie miejskiej Głogów (25,1 mln zł). W 78 gminach dochody przewyższały poniesione wydatki, największą nadwyżkę budżetową wykazała gmina miejsko-wiejska Polkowice (11,6 mln zł).

Dochody, wydatki i wynik finansowy gmin^a według rodzaju gmin

^a Bez gmin o statusie miasta na prawach powiatu.

BUDŻETY POWIATÓW

Powiaty (bez miast na prawach powiatu) w województwie dolnośląskim w 2014 r. osiągnęły dochody ogółem w wysokości 1976,4 mln zł. Były one wyższe o 5,0% (w kraju o 3,1%) w porównaniu z 2013 r. i stanowiły 8,3% dochodów wszystkich powiatów w Polsce.

Najwyższe dochody w 2014 r. uzyskiwały powiaty: kłodzki (175,7 mln zł), świdnicki (138,6 mln zł) oraz głogowski (118,6 mln zł), natomiast najniższe – powiat średzki (38,0 mln zł).

W większości powiatów podstawowym źródłem wpływów do budżetów była subwencja ogólna z budżetu państwa, która w 2014 r. wyniosła 786,7 mln zł, tj. o 0,2% więcej niż przed rokiem (w kraju o 0,9% mniej). Jej udział w dochodach powiatów ogółem wyniósł 39,8% i był zróżnicowany w poszczególnych powiatach – od 17,0% w powiecie legnickim do 54,2% w powiecie strzelińskim. W 13 powiatach udział subwencji ogółem był wyższy niż średnio w województwie, a w 2 powiatach subwencja ogólna przekroczyła poziom połowy dochodów ogółem. Na zadania oświatowe przeznaczono 624,3 mln zł, tj. 79,4% subwencji ogólnej z budżetu państwa (w Polsce – 77,5%).

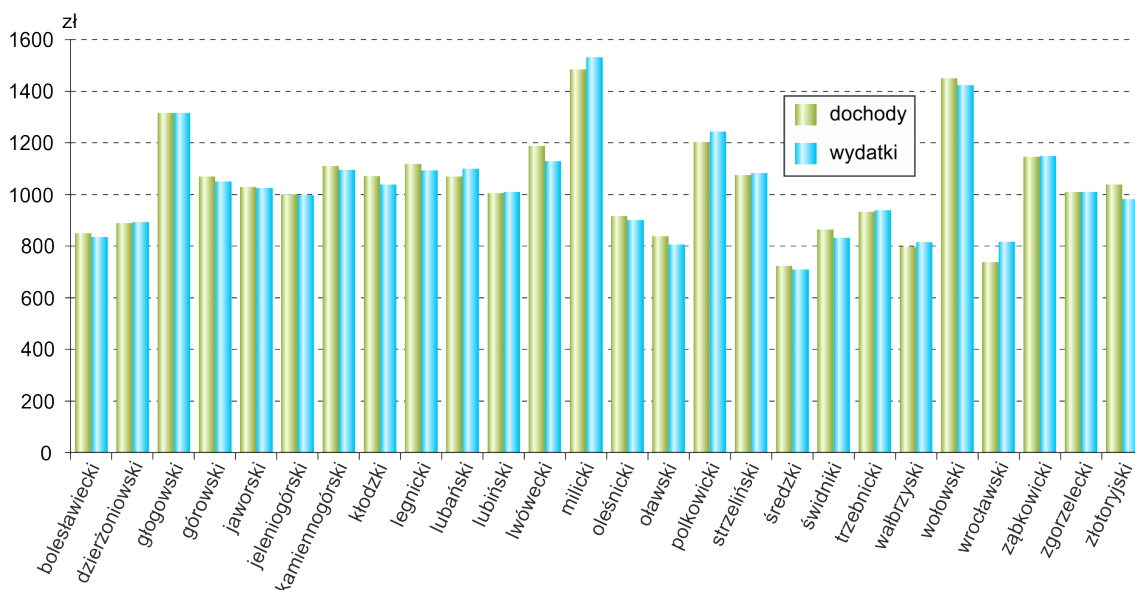
Pozostałe 33,5% dochodów budżetów powiatów stanowiły dochody własne, które w 2014 r. ukształtowały się na poziomie 662,3 mln zł, tj. o 10,1% wyższym w porównaniu z rokiem wcześniejszym (w kraju więcej o 8,0%). Najwyższy udział dochodów własnych odnotowano w powiecie lubińskim 60,5%, a najniższy w powiecie wołowskim 20,0%. W 9 powiatach udział był wyższy niż średnio w województwie. W tej grupie dochodów największy udział miał podatek od osób fizycznych (50,5% dochodów własnych i 16,9% dochodów ogółem).

W 2014 r. dotacje celowe stanowiły 90,5% ogółu dotacji i zasyliły budżety powiatów w 24,1%. Najniższy udział dotacji celowych wśród ogółu dochodów odnotowano w powiecie lubińskim (12,1%), a najwyższy – w powiecie kamiennogórskim (40,7%). Dotacje z budżetu państwa stanowiły 81,8% dotacji celowych (390,5 mln zł; 19,8% dochodów ogółem), w tym ponad połowa dotacji z budżetu państwa (66,2%) była przeznaczona na zadania z zakresu administracji rządowej.

Średni dochód powiatów przypadający na 1 mieszkańca w 2014 r. ukształtował się na poziomie 1000,9 zł (wobec 920,4 zł w kraju) i był wyższy o 5,1% w odniesieniu do 2013 r. (w kraju wyższy o 3,0%). Najwyższą wartość dochodów na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie milickim 1483,8 zł, natomiast najniższą w powiecie średzkim 723,3 zł. W 16 spośród 26 powiatów średni dochód na 1 mieszkańca przekroczył przeciętną dla województwa. Pod względem wysokości dochodów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014 r. województwo dolnośląskie plasowało się na 3. miejscu w kraju po województwach warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim.

Największy wzrost dochodów ogółem w skali roku odnotowano w powiecie polkowickim (o 28,6%). Poniżej poziomu z 2013 r. ukształtowały się dochody 10 powiatów, największe obniżenie dochodów odnotowano w powiecie górowskim (o 17,5%).

Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2014 r.

Łączne wydatki zrealizowane przez powiaty województwa dolnośląskiego w 2014 r. (bez miast na prawach powiatu) wyniosły 1969,2 mln zł, tj. o 5,3% więcej niż przed rokiem (w kraju więcej o 3,8%), przy czym najwięcej wydatków poniosły powiaty: kłodzki (8,6% ogółu wydatków powiatów) i świdnicki (6,8%).

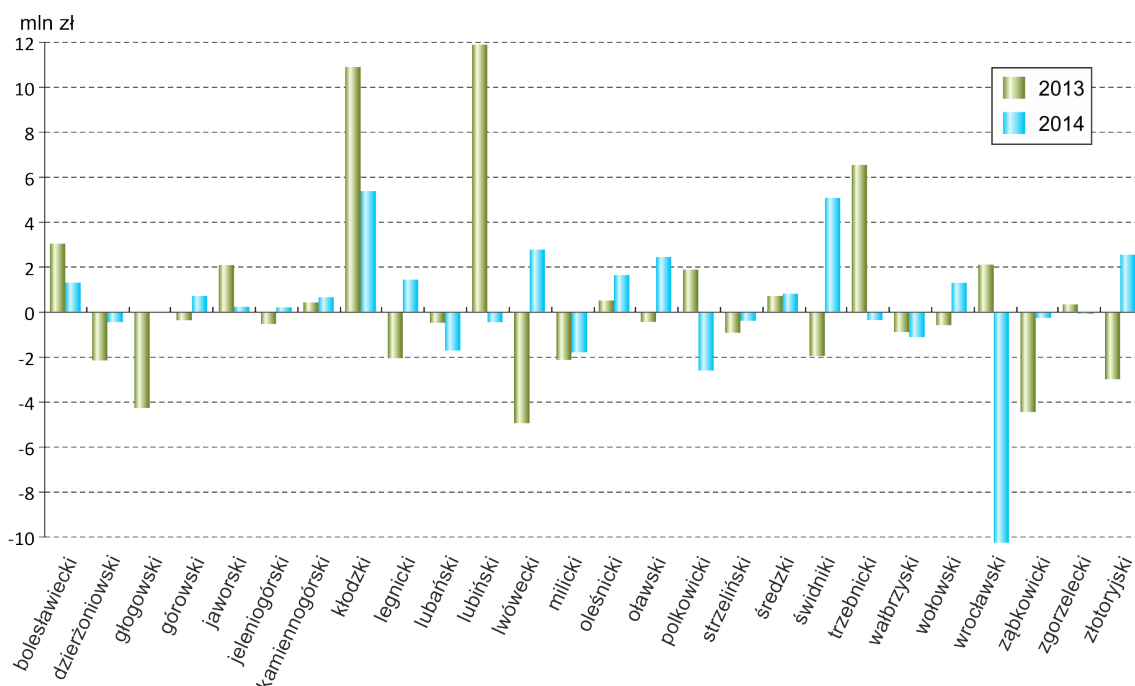
W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiaty dolnośląskie wydały średnio 997,2 zł (wobec 946,1 zł w 2013 r.), było to o 6,3% więcej niż średnio w powiatach w kraju. Większe niż w województwie dolnośląskim wydatki na 1 mieszkańca zrealizowały powiaty w 3 województwach: warmińsko-mazurskim (1109,5 zł), zachodniopomorskim (1049,3 zł) i świętokrzyskim (1001,1 zł). Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniosły powiaty: milicki (1531,0 zł) oraz wołowski (1422,7 zł). W 11 powiatach wydatki na 1 mieszkańca nie przekroczyły 1000 zł, a najniższe były w powiecie średzkim (708,1 zł).

W strukturze wydatków powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2014 r. wyniosły 1731,1 mln zł, czyli 87,9% wydatków ogółem. Ponad połowę (57,0%) z nich stanowiły środki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. Największy udział wydatków bieżących wśród ogółu wydatków odnotowano w powiecie górowskim (99,9%), a najniższy we wrocławskim (74,7%). W 16 powiatach udział był wyższy niż średnio w województwie.

Wydatki majątkowe powiatów stanowiły 12,1% wydatków, w tym wydatki inwestycyjne 12,0% (w kraju odpowiednio 14,7% i 14,5%). Udział wydatków inwestycyjnych w 10 powiatach przekroczył średnią wojewódzką. Najwyższy udział wydatków inwestycyjnych odnotowano w powiecie wrocławskim (25,3%), natomiast najniższy – w powiecie górowskim (0,1%). Średnio na 1 mieszkańca powiaty przeznaczyły na inwestycje 119,3 zł wobec 100,1 zł w 2013 r. Największe wydatki inwestycyjne poniesiono w powiecie milickim 266,2 zł, natomiast najmniejsze w powiecie górowskim 1,1 zł.

Największy wzrost wydatków ogółem w skali roku zanotowano w powiecie lubińskim o 48,4%. Poniżej poziomu z 2013 r. ukształtowały się wydatki 12 powiatów, największe obniżenie wydatków odnotowano w powiecie górowskim o 19,6%.

Wynik finansowy budżetów powiatów

W strukturze działowej wydatków powiatów przeważały wydatki m.in. w działach: oświata i wychowanie (27,6%), pomoc społeczna (16,2%), transport i łączność (13,4%), administracja publiczna (10,3%) oraz ochrona zdrowia (6,5%); a wśród nich w skali roku najbardziej wzrosły wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (o 460,8%), natomiast zmniejszyły się na gospodarkę mieszkaniową (o 63,3%). Wydatki na oświatę i wychowanie zamknęły się w 2014 r. w kwocie 544,5 mln zł; w skali roku ich udział wśród wydatków ogółem obniżył się o 2,7 p. proc.

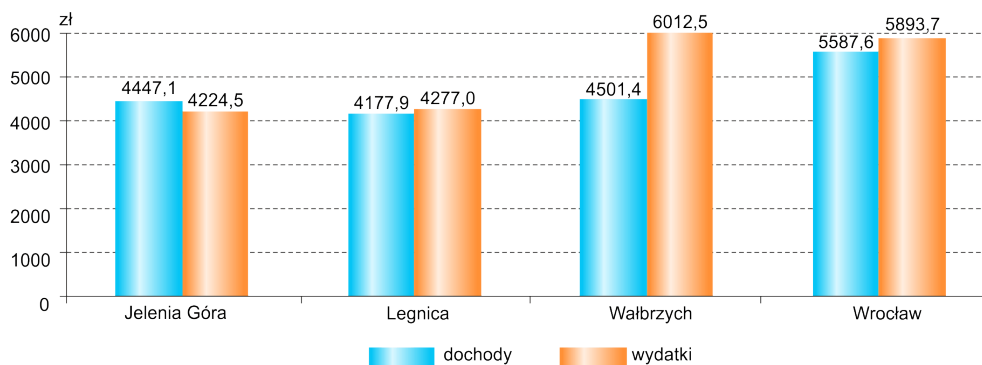
Budżety powiatów województwa dolnośląskiego w 2014 r. zamknęły się łączną nadwyżką wynoszącą 7,1 mln zł. Dodatni wynik finansowy osiągnęły budżety 14 powiatów, w tym najlepszy w powiatach kłodzkim (5,4 mln zł) i świdnickim (5,1 mln zł). Deficyt odnotowano w 12 powiatach, najwyższy w wysokości 10,2 mln zł w powiecie wrocławskim.

BUDŻETY MIAST NA PRAWACH POWIATU

W 2014 r. w województwie dolnośląskim były cztery miasta na prawach powiatu: Wrocław, Legnica, Jelenia Góra i Wałbrzych (od 1 stycznia 2003 roku do 1 stycznia 2013 r. był włączony do powiatu wałbrzyskiego).

W 2014 r. w budżetach miast na prawach powiatu województwa dolnośląskiego zgromadzono dochody ogółem w wysokości 4853,6 mln zł. Dochody te stanowiły 7,1% dochodów wszystkich miast na prawach powiatu w Polsce. W przeliczeniu na 1 mieszkańca do budżetów miast na prawach powiatu wpłynęło średnio 5197,9 zł, tj. o 3,7% mniej niż średnio w kraju. Najwyższy dochód na 1 mieszkańca odnotowano we Wrocławiu – 5587,6 zł.

Dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2014 r.

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu dominowały dochody własne (69,3% dochodów ogółem), które w 2014 r. osiągnięto w kwocie 3362,0 mln zł. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w poszczególnych miastach wyniósł: 74,5% we Wrocławiu, 55,9% w Legnicy, 55,7% w Jeleniej Górze oraz 54,1% w Wałbrzychu. W 2014 r. na dochody te składały się, przede wszystkim, wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które w wysokości 1146,9 mln zł stanowiły 34,1% dochodów własnych i 23,6% dochodów ogółem oraz pozostałe dochody, które osiągnęły wartość 957,9 mln zł (28,5% dochodów własnych i 19,7% dochodów ogółem). Na 1 mieszkańca przypadało średnio 3600,5 zł dochodów własnych budżetów miast na prawach powiatu.

W 2014 r. w ramach subwencji ogólnej z budżetu państwa, miasta na prawach powiatu otrzymały 860,4 mln zł, co stanowiło 17,7% dochodów ogółem. W kraju dochody z tytułu subwencji ogólnej stanowiły 19,9% dochodów ogółem. Subwencja ogólna stanowiła 29,1% dochodów ogółem budżetu Legnicy, 25,6% – Jeleniej Góry, 24,0% Wałbrzyska oraz 14,6% – Wrocławia. Na zadania oświatowe przeznaczono 787,8 mln zł. Kwota ta stanowiła 91,6% subwencji ogólnej (16,2% dochodów ogółem).

Dotacje celowe stanowiły 8,2% wpływów do budżetu miast na prawach powiatu (w kraju 9,6%). W 2014 r. z ich tytułu miasta na prawach powiatu w województwie dolnośląskim otrzymały 396,7 mln zł. Największy udział dotacji celowych w dochodach miast odnotowano w Wałbrzychu (16,7%), natomiast najniższy wystąpił we Wrocławiu (5,7%). Najwyższy udział w ogólnej kwocie dotacji celowych budżetu miast na prawach powiatu (89,7%) stanowiły dotacje z budżetu państwa (355,8 mln zł; 7,3% dochodów ogółem), w tym ponad połowa dotacji z budżetu państwa (66,5%) była przeznaczona na zadania z zakresu administracji rządowej.

W 2014 r. wydatki ogółem miast na prawach powiatu zamknęły się kwotą 5216,5 mln zł. Stanowiły one 7,5% wydatków wszystkich miast na prawach powiatu w Polsce. Blisko 71,5% wydatków zrealizowano we Wrocławiu, 13,5% w Wałbrzychu, 8,3% w Legnicy, a pozostałe 6,6% w Jeleniej Górze. Średnio w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta te wydały 5586,5 zł. W kraju wydatki miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 5509,2 zł. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w Wałbrzychu – 6012,5 zł, natomiast najniższe w Jeleniej Górze – 4224,5 zł.

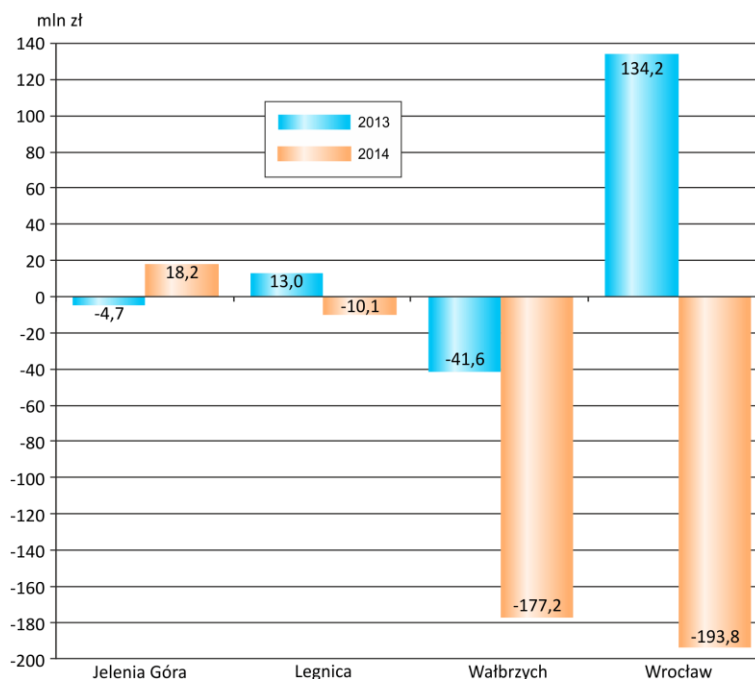
W strukturze rodzajowej wydatków miast na prawach powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2014 r. ukształtowały się na poziomie 4140,6 mln zł i stanowiły 79,4% wydatków ogółem (w kraju udział – 79,1%). Istotną część wydatków bieżących stanowiły zakup materiałów i usług (36,4%) oraz wynagrodzenia i ich pochodne (36,8%). Najwyższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w Jeleniej Górze (91,5%), a najniższy w Wałbrzychu (61,7%).

Na wydatki majątkowe miasta na prawach powiatu w 2014 r. przeznaczyły łącznie 1075,9 mln zł. Środki te wydatkowano niemal w całości (86,8%) na zadania inwestycyjne. Udział nakładów na inwestycje w wydatkach ogółem wyniósł 17,9%. Najwyższy odsetek wydatków inwestycyjnych zanotowano w Wałbrzychu (37,8%), natomiast najniższy w Jeleniej

Górze (8,5%). Przeciętne wydatki inwestycyjne miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1000,0 zł, przy czym w Wałbrzychu – 2272,9 zł, we Wrocławiu – 921,4 zł, w Legnicy – 538,1 zł, a najmniej w Jeleniej Górze – 357,5 zł.

W 2014 r. samorzady miast na prawach powiatu wydatkowały środki przede wszystkim na oświatę 1348,5 mln zł (25,8% wydatków ogółem), a następnie na: transport i łączność (16,1%), pomoc społeczną (9,5%), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (9,3%), kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (8,8%), gospodarkę mieszkaniową (7,6%) i administrację publiczną (6,6%).

Wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu

W 2014 r. miasta na prawach powiatu ogółem zamknęły rok budżetowy deficytem budżetowym w łącznej wysokości 362,9 mln zł. Nadwyżką zamknął się tylko budżet miasta Jeleniej Góry (18,2 mln zł), deficytem natomiast we Wrocławiu (193,8 mln zł), Wałbrzychu (177,2 mln zł) i Legnicy (10,1 mln zł).

BUDŻET WOJEWÓDZTWA

W 2014 r. dochody ogółem samorządu województwa dolnośląskiego wyniosły 1727,6 mln zł i były o 6,2% wyższe niż w roku poprzednim (w kraju dochody ogółem województw zwiększyły się o 10,1%). Stanowiły one 9,7% dochodów wszystkich województw w Polsce. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody województwa wynosiły średnio 594,0 zł (o 6,3% więcej niż przed rokiem) i były o 28,8% wyższe od średnich dochodów na 1 mieszkańca w Polsce.

Znaczną część dochodów województwa (41,1%) generowały dochody własne (w kraju 36,9%), które wyniosły 709,4 mln zł, tj. o 7,2% mniej niż w 2013 r. (w kraju większe o 3,9%). Najwyższy udział w strukturze dochodów własnych miały wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (57,1%), które w 2014 r. wyniosły 405,0 mln zł. Średnie dochody własne województwa na 1 mieszkańca wyniosły 243,9 zł, wobec 170,1 zł w kraju.

Kolejna część (15,7%) dochodów województwa pochodziła z dotacji celowych, które w 2014 r. wyniosły 271,7 mln zł i były o 38,8% wyższe niż w 2013 r. (w kraju wyższe o 15,8%). Najwyższy udział w ogólnej kwocie dotacji celowych budżetu województwa (91,7%) stanowiły dotacje z budżetu państwa (249,2 mln zł; 14,4% dochodów ogółem), w tym największa część dotacji z budżetu państwa (96,4%) była przeznaczona na zadania z zakresu administracji rządowej.

Pozostałe (16,1%) środki w budżecie województwa pochodziły z subwencji ogólnej z budżetu państwa, w tym 3,7% – z części oświatowej, a 2,2% – z części wyrównawczej.

Wydatki ogółem województwa w 2014 r. zamknęły się w kwocie 1954,3 mln zł, tj. o 23,0% większej niż w roku poprzednim (w kraju wyższej o 10,4%). Wydatki te stanowiły 10,7% wydatków wszystkich samorządów wojewódzkich w Polsce.

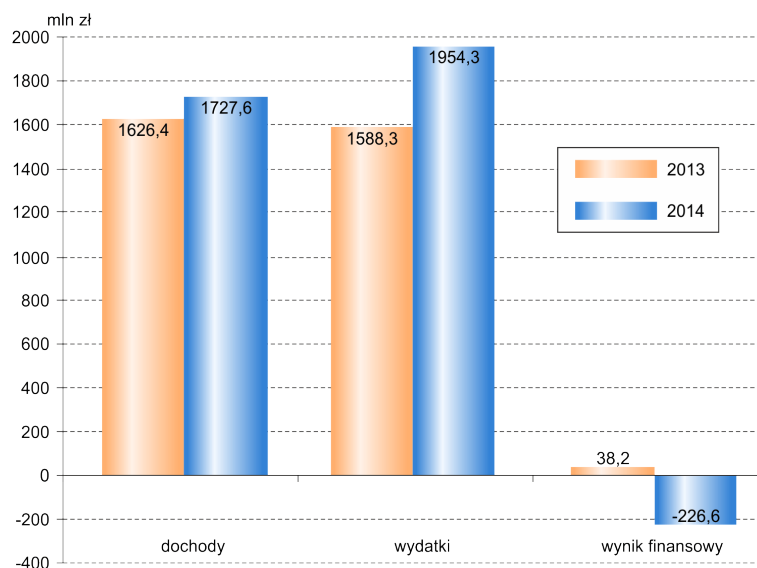
Największym obciążeniem budżetu samorządu województwa były wydatki bieżące, które stanowiły 57,4% wydatków ogółem (w kraju 57,0%). W 2014 r. zamknęły się w kwocie 1122,0 mln zł, tj. o 15,6% wyższej niż przed rokiem (w kraju wyższej o 4,3%).

W 2014 r. na wydatki majątkowe samorząd województwa przeznaczył łącznie 832,2 mln zł, czyli o 34,7% więcej niż w 2013 r. (w kraju więcej o 19,6%). Środki te wydatkowano w większości na zadania inwestycyjne (97,2%). Udział nakładów na inwestycje w wydatkach ogółem województwa wyniósł 41,4% (w kraju 42,3%).

Wśród wydatków województwa dolnośląskiego przeważały wydatki na transport i łączność (33,4%). Istotny udział miały również wydatki przeznaczone na administrację publiczną (8,7%), kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (5,4%) oraz oświatę i wychowanie (5,0%).

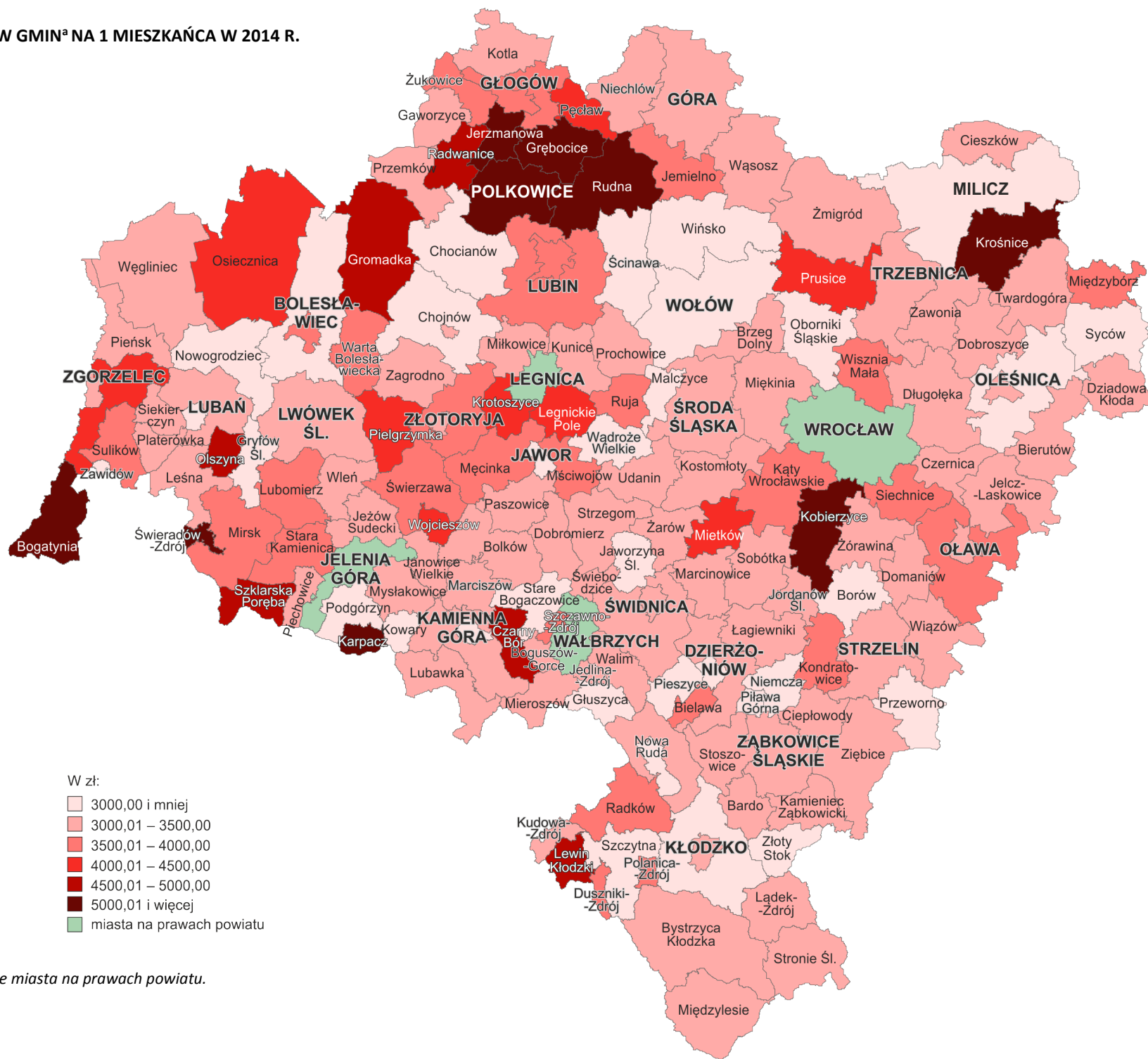
W 2014 r. z budżetu samorządu województwa na 1 mieszkańca wydano średnio 671,9 zł (w 2013 r. – 545,6 zł). W Polsce wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca osiągnęły poziom 473,9 zł, tj. o 10,4% wyższy niż przed rokiem. W ramach wydatków inwestycyjnych na 1 mieszkańca województwa dolnośląskiego przypadało średnio 278,1 zł (w kraju 200,3 zł) wobec 203,7 zł w 2013 r. (w kraju 165,0 zł).

Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetu województwa

W 2014 r. samorząd województwa dolnośląskiego zamknął rok budżetowy deficytem budżetowym w łącznej wysokości 226,6 mln zł (w 2013 r. nadwyżką budżetową w wysokości 38,2 mln zł).

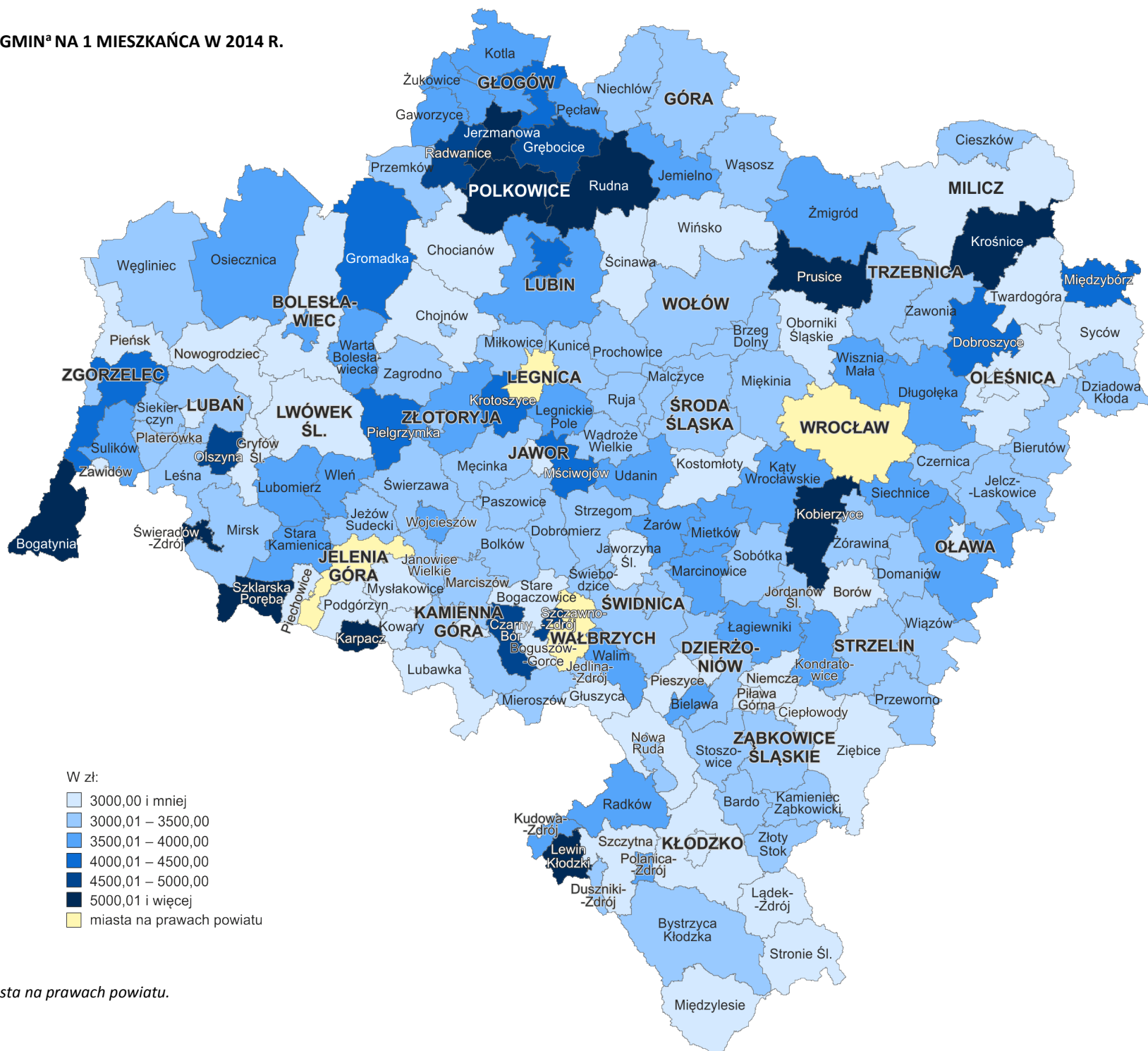
DOCHODY BUDŻETÓW GMIN^a NA 1 MIESZKAŃCA W 2014 R.

- W zł:
- 3000,00 i mniej
  - 3000,01 – 3500,00
  - 3500,01 – 4000,00
  - 4000,01 – 4500,00
  - 4500,01 – 5000,00
  - 5000,01 i więcej
  - miasta na prawach powiatu

a Bez gmin o statusie miasta na prawach powiatu.

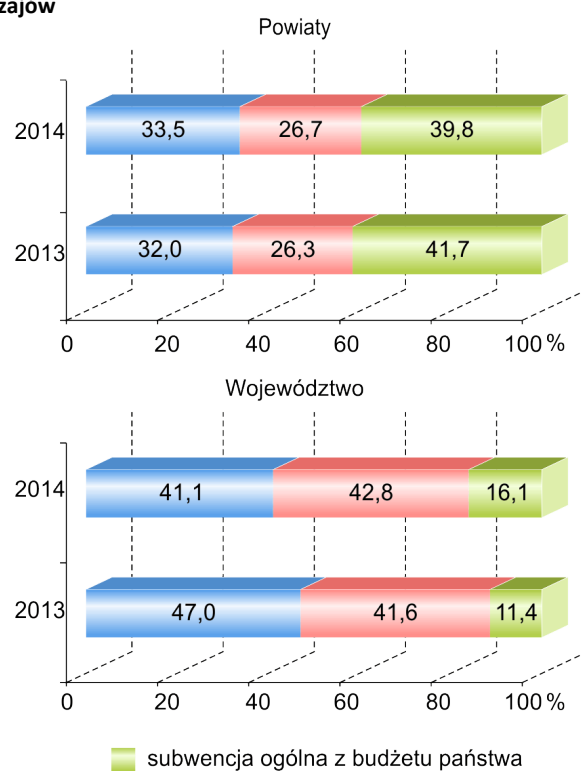
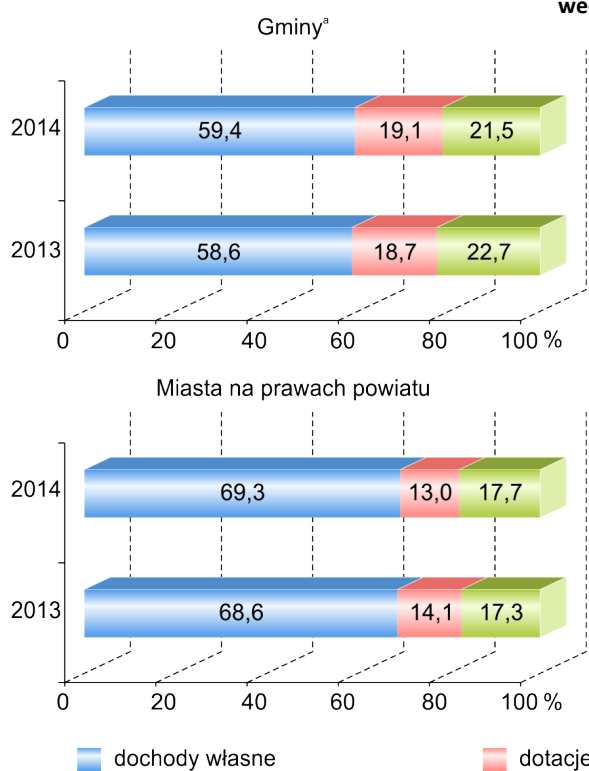
WYDATKI BUDŻETÓW GMIN^a NA 1 MIESZKAŃCA W 2014 R.

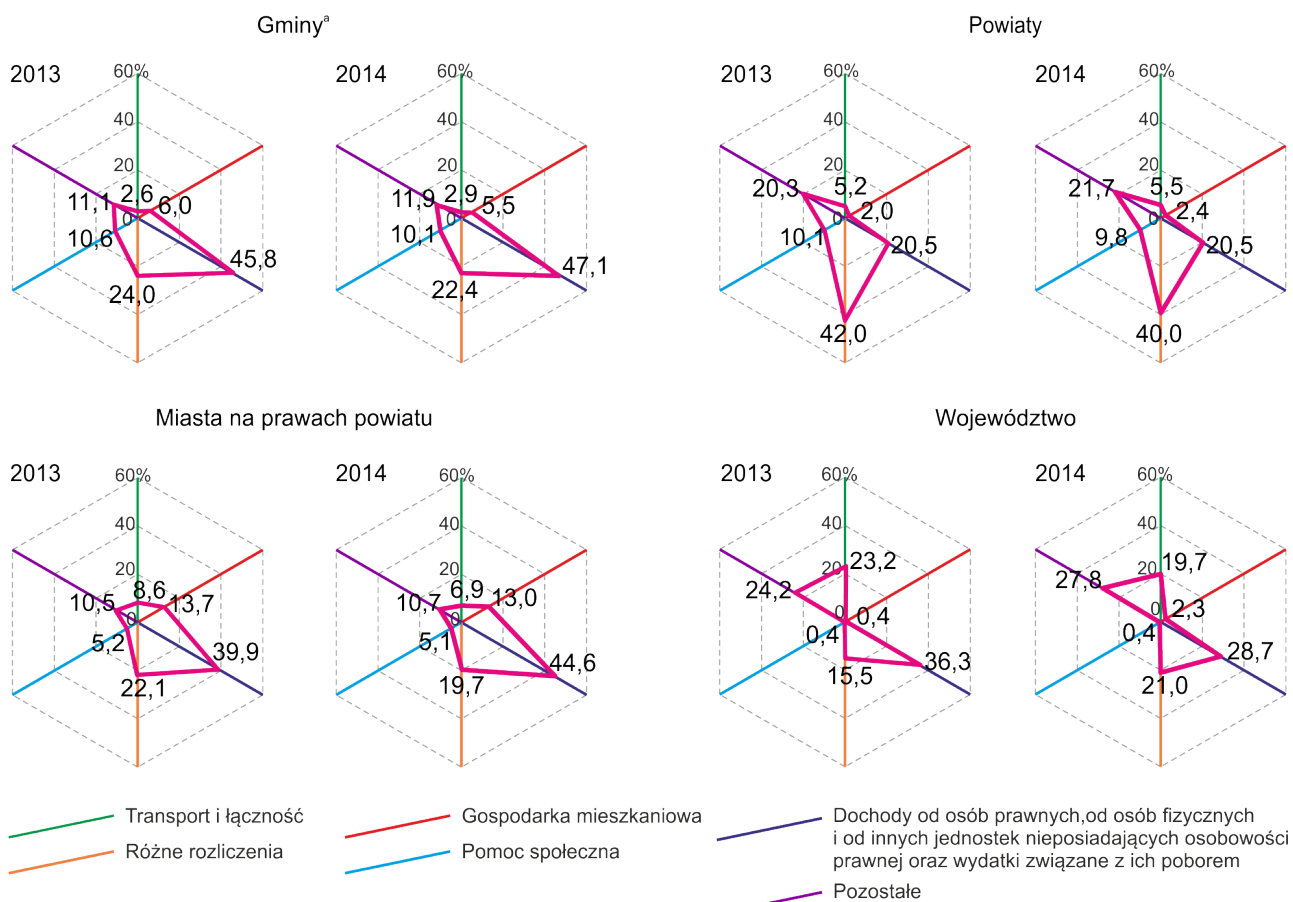
a Bez gmin o statusie miasta na prawach powiatu.

Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego

według rodzajów

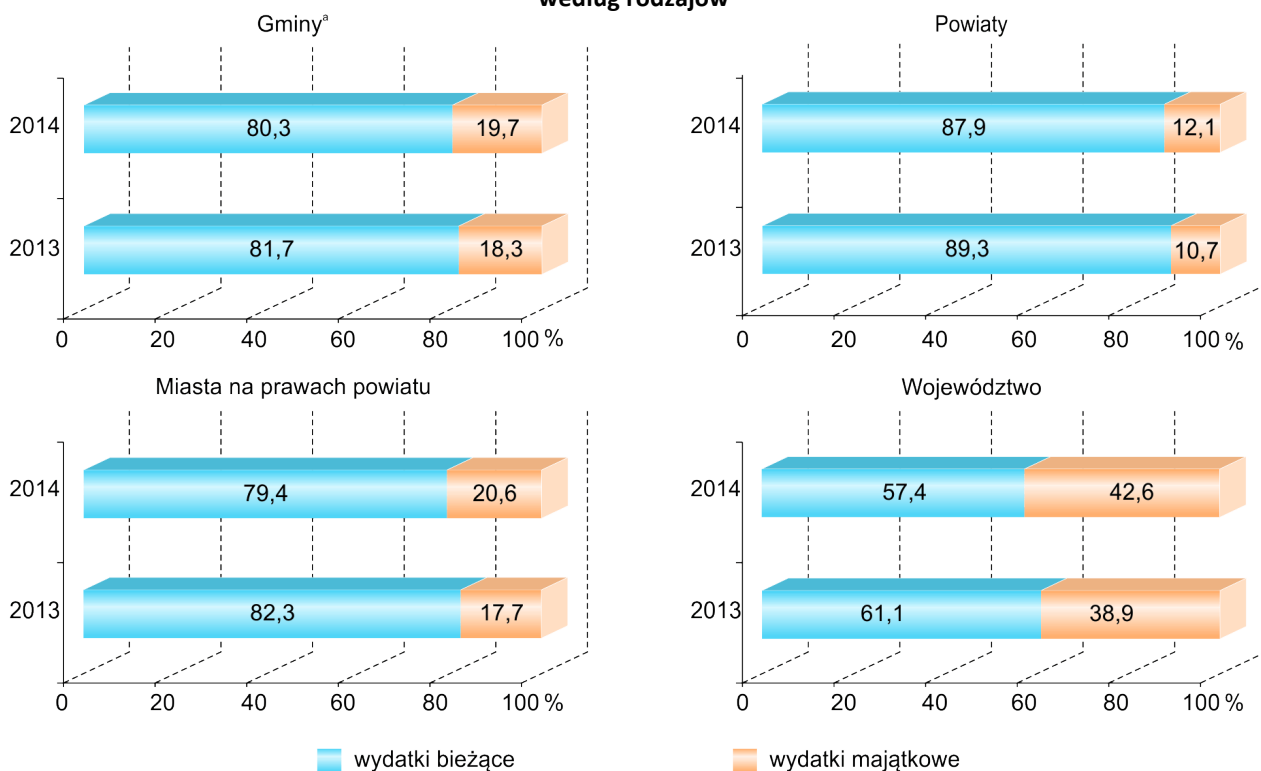
według działań

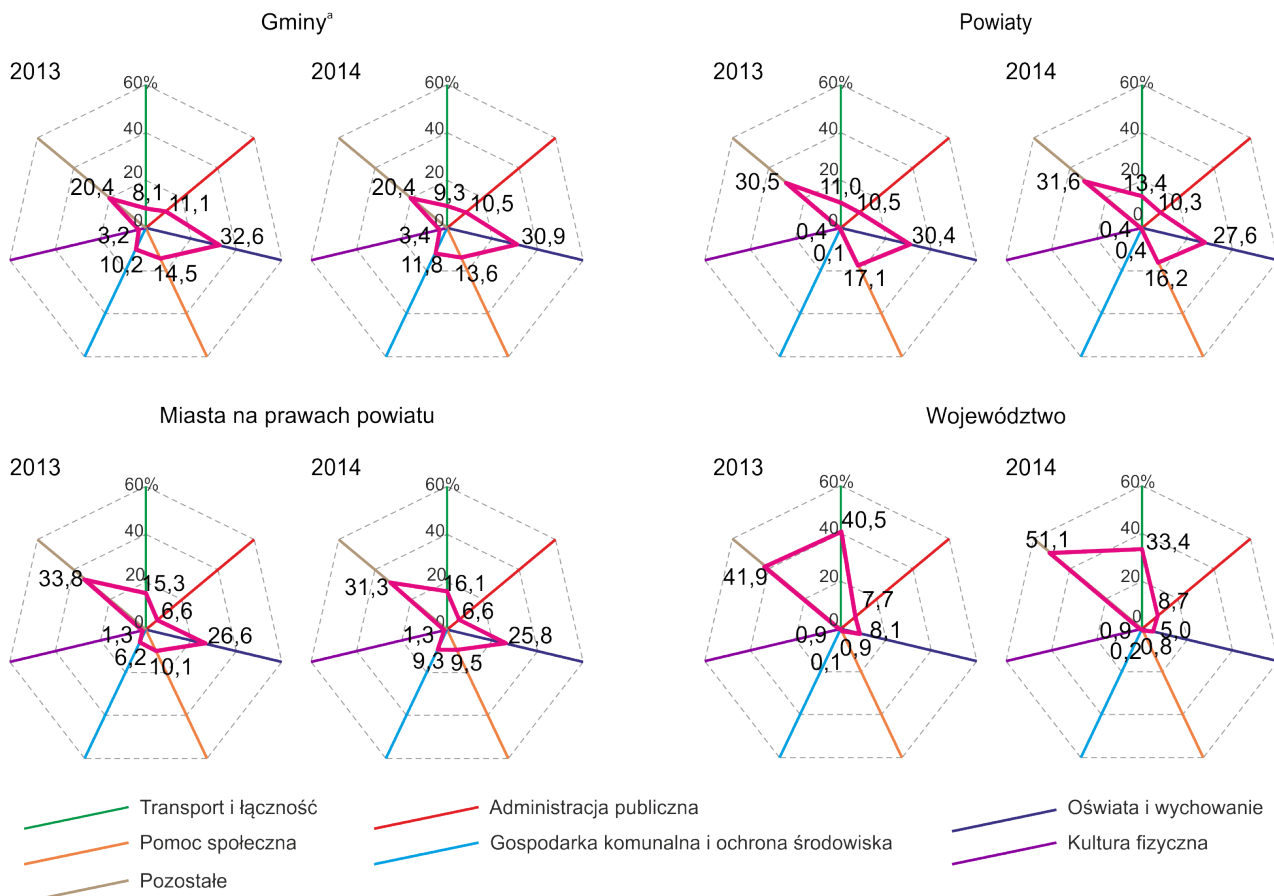
a Bez gmin o statusie miasta na prawach powiatu.

Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego

według rodzajów

według działań

^a Bez gmin o statusie miasta na prawach powiatu.